

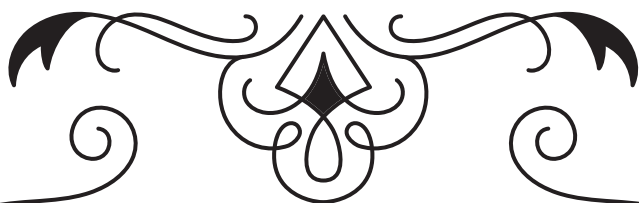
LBRIS

We know
books

Ioana NAN și Cristina POP

**Povestirile
unei preotese din
diasporă**

Volum apărut cu binecuvântarea ÎPS Iosif
Mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2026

CUPRINS

PREFAȚĂ:
POVESTIRI DESPRE CERUL
UNEI MISIUNI *de Constantin Necula*..... 5

Povestirile unei preotese din diaspora

IOANA NAN

LUMINA DIN
COLȚUL BUCĂTĂRIEI 9

LA VOLAN 12

SFÂNTA LITURGHIE 17

PRIMA NAȘTERE..... 22

ÎNTÂLNIRE CU MOARTEA. ȘI TOTUȘI,
ÎN BRAȚELE LUI DUMNEZEU..... 27

ÎNMORMÂNTĂRILE..... 34

VEȘNICA POMENIRE..... 36

ÎN NOAPTEA
DE ÎNVIERE 40

EU ȘI POLITICA..... 53

LA BINECUVÂNTARE
DE CASĂ 57

PRIMA TAINĂ A SFÂNTULUI MASLU, PRIMA ÎNCERCARE.....	63
LA BUCĂTĂRIE ÎN LIPSA MAMEI	69
LA PSIHOLOG	77
POVESTEA DE SEARĂ SPUSĂ DE TATI	84
FEMEILE MIRONOSIȚE	91
TAINA CĂSNICIEI	96
UN PREOT FĂRĂ SPRIJINUL PREOTESEI E JUMĂTATE DE PREOT.....	99
ȘCOALA DE CATEHISM. LECȚIA DE ROMÂNĂ ȘI DE RELIGIE	102
TABĂRA DE LA MUNTE. SUB CORTUL CERULUI ȘI AL BINECUVÂNTĂRII.....	109
GURA LUMII.....	129
DESPRE PREOȚIE.....	134
ÎNĂLȚAREA, ZI A EROILOR NEAMULUI.....	137
CRĂCIUNUL. PRIMUL FESTIVAL CONCURS DE COLINDE AL MITROPOLIEI	142
PRIMA SPOVEDANIE.....	149
LUMINA CARE N-A FOST OPRITĂ.....	152
BISERICA DIN VIA COTTOLENGO: PRIMA BISERICĂ DIN PIEMONTE, TEMELIA DIN PIATRĂ VIE	158

Povestirile unei preotese din diaspora

CRISTINA POP

MATERNITATE	165
BOTEZUL	169
SFEȘTANIA	175
PARASTASUL	179
ÎNVIEREA.....	182
ÎNĂLȚAREA	186
CUVÂNT DE ÎNCHEIERE <i>de Ioana Nan</i>	189

PREFAȚĂ

POVESTIRI DESPRE
CERUL UNEI MISIUNI

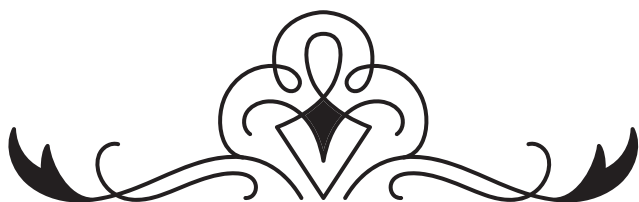
Lumea își caută eroii care să-i urmeze. Îi construiește atunci când nu-i mai sunt la îndemână. Și-i transpune în personaje literare. Unele adevărate, altele cu un chip pocit moral, făcute parcă tocmai pentru a demoraliza curajul unor generații. Ce aveți acum însă la îndemână, este „jurnalul unei misiuni imposibile”. Străbat diaspora românească de mai bine de 20 de ani, în conferințe și întâlniri, în congrese și Sfinte Liturghii. Ce am remarcat și am spus mereu este că nicio comunitate nu stă doar pe munca preotului. E valabil și Acasă, dar e mai puțin vizibil. Povestirile unor astfel de femei au îmbogățit literatura și ne-au obligat să luăm în serios misiunea preotului, conjugată la feminin. Am auzit atât de des cum alții cer Ortodoxiei hirotonia femeii, dar habar nu au că hirotonia preotului se fundamentează, în misiunea sa dinamică, pe co-părtașia plină de har cu mireasa sa, preoteasa. Ceea ce aveți în mână este un scurt tratat de înțelepciune în descoperirea lumii. De cuminte însoțire a vieții comunitare a românilor ortodocși.

Pe când scriam, mă gândeam la toate „luptătoarele” ce le-am întâlnit alături de Părinții parohi ai diasporii românești. Uneori speriate de greutatea misiunii, alteori oboșite, rupte de-a dreptul de oboseală și de tensiunea sufletească a fiecărei zile. Niciodată piedică, niciodată blocarea proiectelor pastorale. Mereu alături de preot, alături de preot cu întreaga familie pusă parcă scut lucrării lui pastorale. Nu spun că e perfect și nici nu am să pretind că e totul idilic. Dar asta o știm toți. Trăirea fiecărei misiuni e răstignire. Ei bine, răstignirea aceasta cotidiană a trecut în paginile cărții acesteia. În cuvintele ei, care refuză să fie predate drept vorbe.

Rândurile acestea sunt pentru Preteasa Ortodoxă româncă de dincolo de hotarele Țării, ce ține în inima ei inima Preotului care urcă la cer dragostea românilor din locașurile Ortodoxiei! Sărutare de mână și gând de curaj! Uneori misiunea pare imposibilă, dar aduceți-vă aminte de cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „Toate le pot în Hristos”! El, Dumnezeuul Slavei, ce face posibil imposibilul!

Preot **Constantin NECULA**

Sibiu, 8 octombrie 2025

**Povestirile
unei preotese din
diasporă**

IOANA NAN

LUMINA DIN COLȚUL BUCĂTĂRIEI

În viața unei parohii, multe lucruri se văd și se cunosc dinspre altar sau dinspre cuvântul rostit de preot. Mai puține, însă, sunt cele care se petrec în tăcere, în spatele ușilor de bucătărie, acolo unde preoteasa devine, adesea, sufletul nevăzut al pregătirilor. De la mesele modeste de după Taina Sfântului Maslu până la agapele de hram sau bucatele aduse cu evlavie la Moșii de iarnă și de vară, mâinile preotesei lucrează cu o implicare sinceră și discretă, care dă sens muncii din colțul bucătăriei.

Preoteasa se regăsește adesea între mirosul colivei, foșnetul rețetelor vechi și rugăciunile rostite în gând, în timp ce pregătește bucate sau frământă prescurile pentru Liturghie. Am încercat și eu să urmez această rânduială tainică a bisericii, nu întotdeauna reușită, dar întotdeauna cu inima plină de sensul slujirii.

Îmi amintesc de coliva ratată în ajunul unei pomeni importante, când, în ciuda strădaniei mele, coliva a fost un fiasco total. Am uitat oala pe foc, cu grâul care dădea în clocot, până s-a făcut terci. Când a intrat și m-a găsit cu mâinile în cap, părintele a întreat:

— E gata coliva?

— E... „gătită” de tot! A ieșit mai mult cremă de grâu.

Ne-am uitat amândoi la rezultat. Părintele spuse, zâmbind, pentru a mă consola:

— Lasă, dragă, și pocăința e tot cu lacrimi și fierbere... Poate așa o fi vrut și sufletul bunicilor tăi. Când intenția e curată, chiar și greșelile noastre pot deveni prilej de har și smerenie.

Într-o altă seară liniștită de toamnă târzie, vântul adia printre frunzele arămii care se adunau în curtea casei parohiale, ca o dovadă tăcută a trecerii timpului. În bucătărie, frământam aluatul pentru prescuri. Mirosul de făină, tămâie și cafea arsă se amesteca în aerul cald al casei, pline de tihnă și rost.

La un moment dat, băiatul cel mic, Alessandro, intră în fugă, cu ochii mari și umezi:

— Mamă, de ce strigă tanti Maria la tati? L-a certat că nu i-a venit ajutorul social... Și i-a zis că Dumnezeu nu o mai aude!

Auzind acestea, mi-am șters mâinile de șorț și l-am privit lung. Niciunul dintre noi n-a spus nimic pentru câteva secunde.

— Dragul meu, oamenii nu-l ceartă pe părintele. Ei strigă durerea lor, doar că nu știi s-o pună în cuvinte. Și părintele... este, pentru ei, chipul văzut al lui Dumnezeu. Când nu mai știi să te rogi, strigi la cel care îți pare mai aproape.

— Și noi ce să facem? Întrebă copilul cu sinceritate.

— Noi... noi încălzim colțul acesta de lume care ne-a fost încredințat. Cu pâine, cu blândețe, cu răb-

dare. Poate azi tanti Maria strigă, dar mâine va plânge în tăcere. Și atunci o să aibă nevoie de o cană de ceai și de o vorbă bună de încurajare.

Alessandro tăcu, în timp ce eu reluam modelarea prescurii.

— Vezi? Chiar și pâinea, ca omul, trebuie frământată și lăsată să crească în tăcere, ca să prindă formă, am zis eu. Ceea ce pare durere azi... e, poate, o naștere a binelui. Vom încerca să o ajutăm pe tanti Maria cum ne va sta în puțință, ca să treacă peste greutate.

Atunci am înțeles, prin întrebarea din glasul fiului meu, că cei care trăiesc aproape de Altar nu sunt scuțiți de greutate, dar sunt chemați să transforme durerea altora în lumină. Preoteasa trebuie adesea să intervină ca „duh al mângâierii” în viața comunității.

LA VOLAN

Într-o lume în plină viteză, femeia este pusă în fața situației imperios necesare să conducă mașina. Degeaba am visat din adolescență să fim plimbate de ei, prinții vieților noastre, într-o trăsură trasă de cai sau într-o mașină cu mulți cai-putere, noi stând la dreapta lor, relaxate, aruncându-le priviri drăgăstoase. Realitatea dură este că, dacă nu ne punem deoparte frica și nu pornim la drum, nu reușim să rezolvăm nici jumătate din sarcinile pe care le avem în programul zilei. Se zice că femeia la volan e un pericol în trafic. E oare adevărat? Noi suntem făcute să trecem prin viață visătoare, iar la volan nu putem fi cu capul în nori. Când urcăm la volan, trebuie să fim cu atenția „turată” la maximum, iar nouă ne este greu să facem asta pe o durată lungă. Dintotdeauna mi-a provocat frică ideea de a conduce: trafic, depășiri, înjurături între șoferi. Nu știu dacă am moștenit asta pe linie maternă, căci tatăl meu îmi zicea:

— Ești fricoasă ca maică-ta și ca mamaie. Când o duceam la doftori, mă-ta mare țipa că vrea jos și că nu vrea să moară într-o cutie metalică, iar maică-ta exclama „Oi, oi, oi!” de fiecare dată când făceam o manevră de depășire și apăsa pe podea pe o frână inexistentă...

E adevărat, nu pot nega. Dar ce să te faci dacă ceea ce gândești că vei face nu se potrivește cu ceea ce

trebuie, de fapt, să faci? Viața te învață să treci peste temeri. Iată-mă cu doi copii mici, veniți unul după altul, soțul diacon, cu responsabilități în biserică și la locul de muncă, pentru a ne putea întreține. Iar eu? Ca să nu clachez între schimbat scutece, pregătit păpica ba la unul, ba la altul, am decis să ascult sfatul nașei.

„Înscrie-o la creșă pe Elena! Jumătate de zi n-o să moară, ci, din contră, vei vedea cum socializează cu ceilalți copii și îi va fi mai ușor când va începe grădinița!”, mă sfătui ea.

Nașa, să știți și voi, e o forță a naturii, o preoteasă cu șase copii, care se ocupă de pangar, de strană, de lecțiile de catehism și, pe deasupra, mai și muncește toată săptămâna. Un vârtej de energie în fustă lungă, cu năframă! De unde o avea atâta forță, nu știu. Când ne-am căsătorit noi, nașii aveau deja trei copii, dar își doreau să aibă minimum șase, convinși că nimic nu se compară cu bucuria unei familii numeroase. Eu, în schimb, alergam întruna, abia găseam un moment să merg la baie și să fac un duș pe fugă, noaptea târziu.

Când au ieșit rezultatele cu cei admiși la creșă, eram, pe de o parte, bucuroasă, pe de altă parte, preocupată. Elena fusese acceptată, creșa unde trebuia să o duc era din zonă, numai că trebuia să fac trei stații de autobuz pe jos. Să mă fi văzut cum împingeam, în zilele ploioase, căruciorul cu Gabriel, bebeluș, sub prelata impermeabilă, iar cu cealaltă mână țineam umbrela deasupra mea și a Elenei, care avea doar doi ani. Un adevărat dans printre picături!

Când i-am povestit nașei cum ajungeam la creșă cu fetița, ea, surprinsă de dificultățile mele, mi-a spus:

— Păi, soluția e simplă. Ia-ți carnetul de șofer și lucrurile se rezolvă. Nu te mai chinui o oră dus și o oră întors.

— Eu, nașa? Să zică toți: Păzea, diaconița Ionică și-a luat mașină mică! Nu, mulțumesc. Mai bine liniștită eu și teferi pietonii.

Dar, întorcându-mă acasă, i-am povestit lui Cristian ideea amuzantă a nașei și, spre mirarea mea, el îi dădu dreptate. Iată cum s-a întâmplat să mă apuc de șoferie. Instructorul era un moșneag care părea inofensiv, dar nu degeaba se zice că aparențele înșală, căci era cam „dus cu pluta”...

Atunci când parcam cu ușurință sau mă opream la semnalele de prioritate, el mă ridica în slăvi. În schimb, dacă uitam să semnalizez sau frânam brusc, mă înjura și se enerva. După ce țipa la mine, își revenea și se comporta de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Era o persoană neobișnuită, dar acest lucru m-a întărit și m-a ajutat să nu mă pierd cu firea când a venit momentul să susțin examenul de traseu.

Îmi vorbea cu apelativul „Donna”, adică: „Femeie, ține cheia! Apasă ambreiajul, schimbă viteza!” Îmi zicea:

— Femeie, nu te-ai săturat să conduci bărbatul tău pentru tine?

Am luat examenul de teorie, iar la lecțiile de condus prin oraș am avut câteva peripeții. Într-o zi, în fața mea era un drum pe care trebuia să cedez prioritatea. Din fericire, am înțeles ce trebuia să fac, căci, drumul fiind ușor în pantă, țineam motorul puțin turat, cu ambrei-

ajul, ca să nu lovesc vreo mașină din spate. Problema a fost că, în loc să apăs ușor accelerația, am apăsat-o prea tare și aproape că intram într-un taxi care circula regulamentar. Noroc că instructorul ținea bine pedalele.

O altă dată, când am ajuns în zona Santa Rita, nu am văzut semnul obligatoriu la stânga și că strada era cu sens unic. Am ajuns în mijlocul intersecției și am întrebat: „Și acum?”, la care Signor Giacomino îmi zise: „Unde vrei tu.” Eu am răspuns: „La dreapta.”, iar el: „La nicio dreaptă. Schimbă-ți ochelarii. E interzis!”

Din primele ore m-a introdus direct în trafic, iar primele lecții cu el au fost un adevărat coșmar, pentru că striga atunci când dădea comenzile:

— Ce faci, mă bagi în râul Po sau în mormânt? Nu vezi că vine un tir spre noi? Femeie, ai cinci viteze, pe măsură ce accelerezi, schimbi și viteza, apăsând ambreiajul. Nu e greu. Ai înțeles?!

Oricum, dintr-un adevărat pericol public am ieșit o șoferiță precaută. Vă spun sincer, nimeni nu se naște expert la volan, experiența vine cu timpul, iar regula de aur e să respecti legile circulației. Am învățat că, dacă vezi pe cineva mai neîndemânatic în trafic, făcând o greșeală, cel mai bine e să fii tu cu ochii în patru și să eviți accidentul, nu să claxonezi ca un nebun și să-l faci să se panicheze și mai tare.

Am făcut toate orele de condus pe o mașină serioasă, Ford, care mergea ca unsă. Lux, nu alta! Problema a fost că examenul l-am dat pe o mașină Fiat care era pe ducă. A trebuit să dau examenul așa, cu ambreiajul apăsat jumătate; tot timpul mașina se zguduia, huruia și tușea... Din fericire, chiar dacă m-au trecut toate

apele, am luat examenul din prima încercare. În ziua aceea era programată cu mine și o vecină. Am dat examenul în același loc și în aceeași zi cu ea. Spunea că nu prea se descurca, că era pentru a nu știu câta oară când dădea examenul și îi era frică să nu-l pice. La final, ne-am rugat împreună, am trecut amândouă cu bine și ne-am ales cu carnetul în buzunar!

SFÂNȚA LITURGHIE

În mijlocul grijilor zilnice, al listelor nesfârșite și al slujirii de dincolo de altar, preoteasa își poartă pașii prin săptămână ca printr-o alergare continuă, între nevoile familiei, ale parohiei și ale celor care bat la ușa casei cu o rugămintă sau o durere. Dar vine un moment, duminica dimineața, când toate se opresc. E clipa în care, lăsând deoparte agitația, preoteasa pășește în biserică nu doar ca soție a preotului, ci ca o credincioasă chemată și ea să se adape din izvorul harului.

Sfânta Liturghie devine pentru ea nu doar o datorie, ci un loc de odihnă lăuntrică. Prin cântare, prin rugăciune și, mai ales, prin împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului, își încarcă sufletul, se rează în lumină și își regăsește pacea. Este modul în care se reconectează cu cerul, cu sensul slujirii și cu ea însăși, pentru a putea merge mai departe, nu doar cu putere, ci cu bucurie.

Dacă în timpul săptămânii alerg în dreapta și în stânga, îmbrăcată în jeans sau trening, duminica e o zi specială, de sărbătoare creștină, când mă pregătesc pentru întâlnirea cu Dumnezeu. Încă din copilărie, bunica m-a învățat să țin hainele cele bune și mai frumoase pentru ziua Domnului, căci Lui I se cuvine tot ce este mai bun din partea noastră. Atunci îmi pun fustă, pentru că așa se cade, dar și pentru că ar fi inacceptabil ca

preoteasa să se îmbrace indecent. Dacă în timpul săptămânii, cu patru copii de dus la școală, nu am timp să mă uit în oglindă, duminica trebuie să mă trezesc din timp și să mă aranjez cât de cât, fiindcă familia preotului este în vizorul tuturor.

Este o problemă pregătirea, de cu seară, a hainelor pentru toți, fiindcă avem de traversat orașul, sunt în jur de douăzeci de kilometri până la biserică. Trebuie să ai lucrurile la îndemână, să îmbraci copiii încă adormiți și plângăcioși, să încarci mașina cu „jumătate de casă” și să pleci din timp pentru a nu tulbura bărbatul. El nu e doar soțul tău, ci și preotul care săvârșește Sfintele Taine și trebuie să iasă liniștit din casă, știind că merge la întâlnirea cu Hristos.

Dar socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg. Îmi amintesc una dintre duminicile de încercare, când cel mic îmi vomita în mașină, iar ceilalți continuau să se plângă de una sau de alta.

— De ce nici măcar duminica nu putem dormi un pic mai mult? Toată săptămâna mergem la școală și ne trezim la șapte. Nici măcar în ultima zi a săptămânii nu putem să lenevim în pat, ca orice muritor de rând, comentă Andrei, care avea doar zece ani.

— Chiar așa. Apoi nu e că, odată terminată slujba, plecăm. Nuuu, trebuie să fim ultimii care curăță biserica și o închid. Când alții au terminat prânzul și își fac siesta, noi nici nu am ajuns acasă..., zicea Gabriel.

— Da, cred că vom muri în biserică, adăugă Elena. Cred că voi rămâne fată mare, căci viața mea socială e zero barat...

— Dragii mei, am răspuns eu, drumul către cimitir trece oricum pe la biserică. Stai liniștită, că ai toată viața înainte. Ești prea frumoasă și cu o mulțime de talente ca să nu faci coadă pețitorii să te ceară.

— Hai, nu vă mai plângeți atât, că aveți și o grămadă de prieteni de vârsta voastră la biserică, cu care vă întâlniți, zise părintele. Ce ziceți dacă organizăm o ieșire la Parcul Pelerina după slujbă, într-una dintre duminicile viitoare?

— Daaaa, ziseră toți într-un glas.

Propunerea i-a bucurat mult, s-au liniștit pe loc, iar drumul cu mașina a continuat într-o atmosferă mult mai calmă. Am ajuns cu chiu, cu vai la biserică. Părintele a fugit val-vârtej să deschidă biserica, căci, deși era doar ora opt dimineața, se strânseseră câteva doamne în fața bisericii și dădeau dezaprobat din cap că popa a întârziat și de data asta. Am început Utrenia, la care eram doar eu și o doamnă care ajuta la strană. Cântam ca două mâțe, cum ne zicea părintele uneori. Dacă el nu ne ajuta la cântare, ne pierdeam. Mă simțeam deseori inadecvată, pentru că toate preotesele din diaspora sunt capabile să conducă cântarea la strană. Eu nu numai că nu sunt, dar se pare că o și încurc pe tanti Leana să țină linia melodică. Atunci când e glasul cincii, eu o iau pe glasul opt și invers. Sunt un dezastru. Mă întreb, cealalte preotese cum or fi făcând? Mi-am atras o săpuneală din partea cântăreței și o uitătură piezișă din partea părintelui.

Alessandro a adormit în brațele Elenei, după ce vomitase, dar după jumătate de oră era din nou treaz. Fata era bucuroasă, căci îi amortiseră brațele și nu avu-

sese unde să-l așeze. Ce păcat pentru mine! Se încheiase liniștea mea din timpul slujbei... Era ca un „titi-rez”, avea doi anișori. Nu era nici mic-mic să îl țin în cărucior, cuminte, și să îl plimb prin curtea bisericii cu două-trei jucării. Nu era nici mărișor să înțeleagă ce nu trebuie să facă în biserică.

Am făcut o încercare, am rămas în biserică, ca să trăiesc și eu slujba. Alessandro începuse să zică cu voce tare „Eu vreau Doamne-Doamne” și îmi făcea semne către icoane, ca să înțeleg că ar vrea să îl duc să pupe icoanele. Eu îi făceam semn cu degetul la gură și un „Shhh” lung, că trebuia să stea cu gura închisă în biserică. El repeta după mine cu un „SHHH” mult mai sonor. Am devenit violetă la față, căci toți se întorceau spre noi. După asta, când părintele meu ieși să cădească, îl urmă ca un cățeluș, repetând „Tati, Tati”, iar, dacă a văzut că nu răspundea, încercă cu un alt apelativ, „pinte Chistian”, care însemna, pe limba lui, „Părinte Cristian, părinte Cristian”. Atunci l-am luat în brațe și m-am retras spre ușă. Am înțeles că în acea zi nu era rost de cântare. Asta e, oricum între timp au ajuns cu toții: cântărețul, cei doi ipodiaconi, membrii corului. Cântarea mergea înainte și fără mine, ce conta că aș fi vrut să fiu și eu prezentă?

L-am așezat pe un scaun în biserică, mai în spate. La noi, în biserică, scaunele sunt rabatabile, iar băia-tul meu găsisese un nou joc, făcând zgomot cu scaunul. Coborând, urcând, făcea „zdrang-zdrang”. Ca să îi distrag atenția, am scos din geanta mea mare, unde am de toate, niște mașinuțe. Părea fericit, se întinse pe jos și mima un accident frontal. Nu mai conta că era tolă-

nit, important era că nu mai făcea gălăgie. Din două rele, am ales mereu pe cel mai mic. Știam deja că-mi vor atrage atenția câteva doamne în vârstă, după slujbă, căci nu se ține copilul întins pe jos în biserică. Nu ar fi fost prima oară, așa că mi-am zis în sinea mea „Zică lumea ce-o vrea”, iar în gând mi-am cerut iertare Domnului! Așa m-am bucurat de restul Liturghiei, la care mai puteam fi atentă...

În final, am învățat că uneori e nevoie să facem mici compromisuri pentru a păstra pacea și pentru a ne bucura de ceea ce contează cu adevărat. Nu putem fi mereu perfecți, dar, în loc să simțim o povară apăsătoare, să ne gândim că important este să păstrăm inima deschisă și dorința sinceră de a fi aproape de Dumnezeu. În credință, e mai bine să alegem calea îngăduinței și a iubirii decât să ne pierdem în judecăți și neînțelegeri.